

КАФЕДРА БОТАНІКИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ

ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

Сучасний склад кафедри:

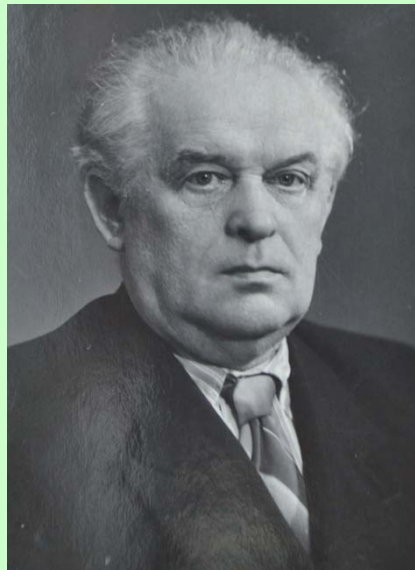
Верхній ряд (зліва направо): М.М. Дяченко-Богун, Л.М. Гомля, В.І. Іщенко, Н.Т. Максименко, О.Р. Ханнанова, А.С. Дзюбаненко (завідувач навчальної лабораторії природничого факультету)

Нижній ряд (зліва направо): Т.В. Шкура, С.В. Гапон, В.В. Оніпко (завідувач кафедри), М.В. Гриньова (декан природничого факультету), Л.Д. Орлова, Ю.П. Левченко

Завідувачі кафедри:

1937-1938 рр. - Малахов Т.У.

1938-1941 рр.
та 1944-1963 рр. – Сосін П.Є.

1963-1972 рр. – Бихун В.В.

1972-1981 рр. – Щербина Д.М.

1981-1988 рр. – Буйдін В.В.

1988-1991 рр. (об'єднана кафедра біології) -
Саричева М.М.

1996-2005 рр. – **Гапон С.В.**

1991-1996 рр. – **Орлова Л.Д.**

З 2005 року і по теперішній час –
Онiпко В.В.

Історія кафедри

Кафедра починає свою історію з **листопада 1937** року, коли єдина з 1931 року кафедра біології Полтавського державного педагогічного інституту була розділена на дві окремі кафедри – **зоології** та **ботаніки**.

Після реорганізації цього інституту в 1919-1923 роках систематичні курси ботаніки й фізіології рослин дуже професійно викладав В.Ф. Ніколаєв – один із перших керівників інституту та директор краєзнавчого музею за сумісництвом. У 1923-1924 роках його змінив Б.Б. Лук'янович, а в 1924-1930 роках – **М.Ф. Ніколаєв** (брат В.Ф. Ніколаєва), який обіймав посаду професора, завідувача ботанічного кабінету. Микола Федорович Ніколаєв був ініціатором і очільником створення з 1927 року ботанічної дослідної ділянки і закладки ботанічного саду.

*Ботанічний кабінет Полтавського інституту народної освіти у 1920-х роках
(із фотоархіву Л.М. Булави)*

До 14 січня 1931 року поділу інституту на кафедри не було. Першим завідувачем кафедри біології став Віктор Володимирович **Абрамович** (1931-1932) – молодий фізіолог рослин, який обіймав посаду професора. Після нього кафедру біології очолювали Ф.П. Приймак (1932-1933), Ф.К. Курінний (1933 і 1934-1935) та Т.У. Малахов (1935-1937).

Першим керівником кафедри ботаніки був призначений в.о. доцента Тимофій Устимович **Малахов** – випускник природничої секції інституту 1929 р. (перебував на цій посаді з 12.11.1937 р. до 31.08.1938 р.; працював до кінця 1940-х років) [7].

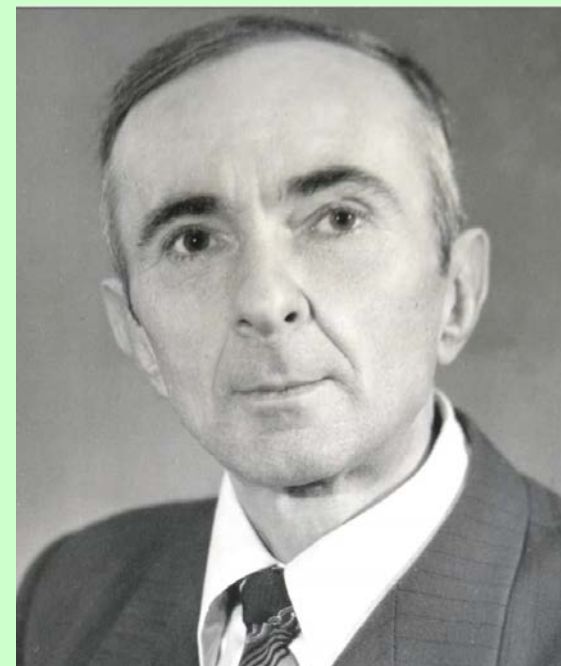
Із 1.09.1938 р. завідувачем кафедри стає Павло Євграфович **Сосін**, який у 1937 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Гастероміцети Української РСР» і вже був знаний в Україні та її межами вчений-міколог. Він очолював кафедру до вересня 1941 р. та з 1944 до 1963 рр. Викладаючи ботаніку в довоєнні та післявоєнні роки, він досліджував гриби різних областей України та суміжних територій. Рішенням ВАК СРСР від 16 травня 1953 р. йому присуджена вчена ступінь доктора біологічних наук.

Проф. Сосін В.Є. і ас. Верховод Л.А. ведуть практичні заняття з ботаніки. 1950-ті роки. (Фото з особистого архіву А.П. Мащенко, крайня справа вдалині)

У 1944-1950 рр. на посаді асистента кафедри ботаніки і завідувача ботанічного саду (до 1949 р.) працює **Д.С. Івашин**. У 1964 р. захистом кандидатської дисертації «Дикорослі лікарські рослини річкових долин Лівобережного Лісостепу України».

Р.В. Ганжа, який працював асистентом кафедри після закінчення рідного вузу з 1950 року. Займаючись вивченням грибів, він у 1963 році захистив кандидатську дисертацію «До флори грибів порядку *Agaricales* долини р. Ворскла на Полтавщині» і працював доцентом кафедри до виходу на пенсію. Матеріали Р.В. Ганжі були використані при створенні ряду фундаментальних робіт та укладанні п'ятитомного «Визначника грибів України», монографій із досліджень агарикальних, болетальних та амонітальних грибів, другого видання Червоної книги України.

Із 1954 року асистентом кафедри починає працювати випускниця Полтавського педінституту **О.А. Стасіюнас**, яка захистила кандидатську дисертацію на тему: «Визначення гібереліноподібних речовин у різноманітних сільськогосподарських рослин у зв'язку з їх розвитком», стає доцентом кафедри.

Із 1976 року працював професором кафедри ботаніки Полтавського педагогічного інституту **Голубинський І.М.** Серед вагомих його праць можна виділити класичну монографію «Биология проростання пыльцы», «Словарь ботанических терминов».

За час роботи кафедри ботаніки, на ній плідно і творчо працювали доценти, кандидати сільськогосподарських наук Д.Л. Ващишина, Ж.Г. Пелипець, О.Г. Вовк, старший викладач Л.А. Верховод (Лазорко), асистенти Л.А. Кушніренко, Г.С. Кращенко, М.А. Донцова, А.І. Березовська та інші.

На початку 1980-х рр. на кафедрі залишені асистентами випускники факультету О.М. Байрак, С.В. Гапон, пізніше І.С. Беседіна (з 1988 р.) та Н.О. Стецюк (із 1991 р.).

У 1990-х роках на кафедрі працюють асистентами, доцентами Н.П. Коваленко, С.Б. Манжос, І.А. Коротченко, С.П. Пескун (Яланська), Т.В. Панасенко (Дерев'янка), О.В. Клепець (Сотуга).

У 1981 році **Байрак О.М.** стає асистентом кафедри ботаніки.

У 2001 р. вона захистила докторську дисертацію на тему: «Фіторізноманітність Лівобережного Придніпров'я».

Під науковим керівництвом О.М. Байрак захищено **вісім кандидатських дисертацій**, із них чотири – зі спеціальності «Ботаніка» (Панасенко Т.В. – 2007, Криворучко Т.В. – 2008, Грицай І.А. – 2010, Потоцька С.О. – 2011), чотири – з «Екології» (Некрасенко Л.А. – 2004, Жицька Л.І. – 2011, Федько Р.М. – 2014, Шапаренко І.Є. – 2015).

О.М. Байрак – автор понад 300 наукових та понад 50 навчально-методичних публікацій, у т.ч. 15 монографій, підручника «Біологія» (для студентів вищих навчальних закладів), навчальних програм та посібників, статей у фахових виданнях, у збірниках матеріалів конференцій, буклетів.

Від 2011 р. вона стала засновником серії науково-популярних видань «Видатні дослідники та природоохоронці України».

Згідно наказу №13-р від 12.02.2015 на виконання рішення вченої ради університету з 14.02.2015 р. кафедру ботаніки та методики навчання біології об'єднано з кафедрою екології та охорони довкілля і перейменовано на кафедру ботаніки, екології та методики навчання біології

Із кафедри екології та охорони довкілля залишилися працювати доцент, кандидат педагогічних наук М.М. Дяченко-Богун, доцент, кандидат біологічних наук Т.В. Шкура (Криворучко), асистенти О.В. Клепець та О.Р. Ханнанова. Доцент Н.О. Смоляр вступила до докторантури Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Кафедра екології та охорони довкілля

Верхній ряд (зліва направо): Т.В. Шкура (Криворучко), В.В. Попельнюх, І.А. Грицай
Нижній ряд (зліва направо): О.Я. Рибалка, О.Р. Ханнанова, Н.О. Смоляр, І.С. Беседіна, Н.О. Гуріненко

Кафедра є **випусковою** для студентів спеціальностей 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), 014.15 Середня освіта (Природничі науки), 101 Екологія, 091 Біологія. На кафедрі функціонує **аспірантура** за спеціальністю **091 Біологія**. Наукове керівництво здійснюють доктори біологічних наук, професори **С.В. Гапон** та **Л.Д. Орлова**. Викладачі постійно працюють над розробкою та вдосконаленням навчально-методичного контенту.

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Кафедра біології, екології та методики навчання біології

Технології та екологія харчових виробництв

Навчальний посібник
для студентів денної форми навчання,
за спеціальністю: 101 «Екологія»

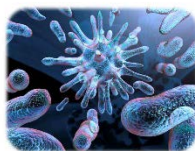

Полтава 2019

Міністерство освіти і науки України
Європейський академічний освітній центр
Ірина В. Христенко

Державний вищий навчальний заклад

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до спеціальних атестаційних збірок із курсу «Біологія»

Полтава – 2017

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Кафедра біології, екології та методики навчання біології

Теорія і практика екологічної освіти

Навчальний посібник
для студентів денної форми навчання,
за напрямом підготовки: 101 «Екологія»

Полтава 2019

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Кафедра біології, екології та методики навчання біології

Основи екологічної токсикології

Навчальний посібник
для студентів денної форми навчання,
за спеціальністю: 101 «Екологія»

Полтава 2019

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Кафедра біології, екології та методики навчання біології

Методичні вказівки до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Основи екологічної токсикології»

для студентів денної форми навчання,
за спеціальністю: 101 «Екологія»

Полтава 2019

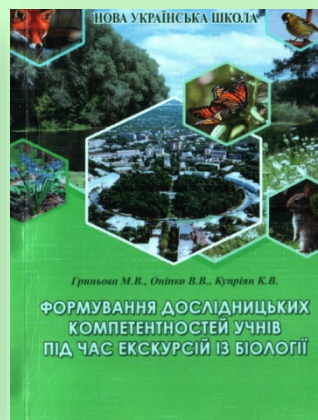
Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Кафедра біології, екології та методики навчання біології

Екологічний менеджмент і аудит

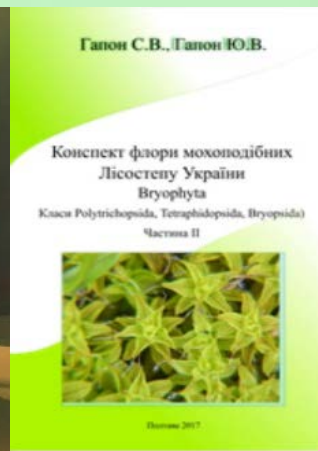
Навчальний посібник
для студентів денної форми навчання,
за напрямом підготовки: 101 «Екологія»

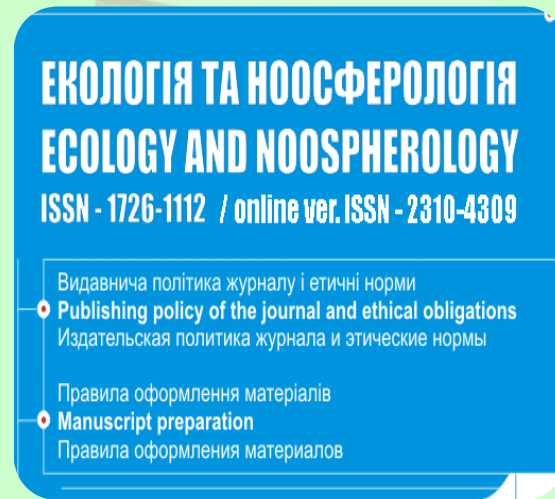
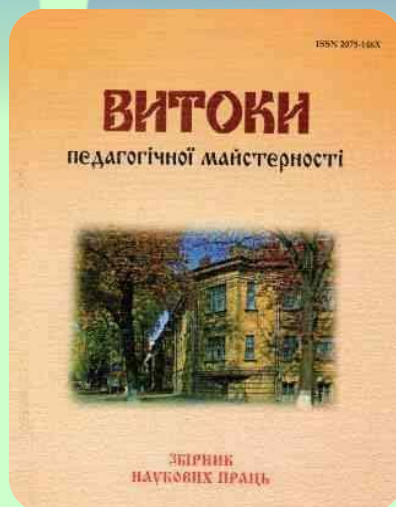
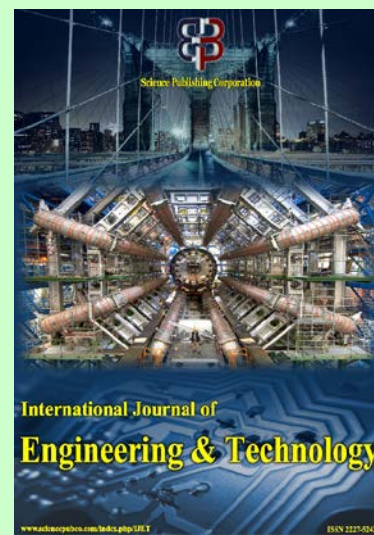
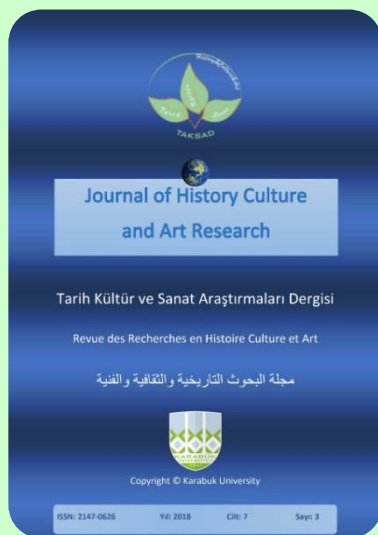
Полтава 2019

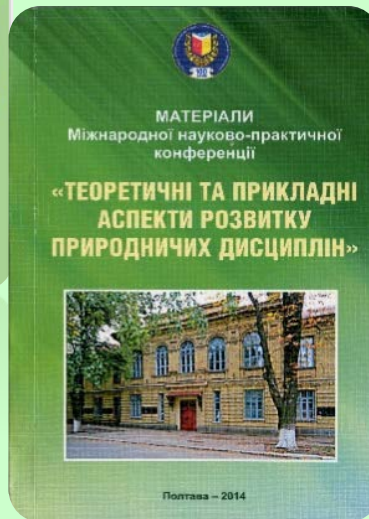
Одним із основних напрямів діяльності кафедри є науково-дослідна робота викладачів та студентів, яка здійснюється у межах виконання державних тем: «Структурно-функціональні особливості природних та штучних фітоценозів Лівобережного Лісостепу України» (наук. кер. проф. Л.Д. Орлова), «Мохоподібні синантропних, природних та урбанізованих екосистем: бріофлора, синтаксономія» (наук. кер. проф. С.В. Гапон). Найбільш вагомі результати наукових розвідок висвітлено у монографіях, навчальних посібниках і підручниках, у виданнях, внесених до наукометричних баз даних та у фахових періодичних виданнях.

Публікації у зарубіжних виданнях, внесених до баз даних Web of Science, Index Copernicus, Scopus

Традиційно кафедра є організатором (співорганізатором) Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференцій, науково-методичних семінарів природничого спрямування.

За результатами проведених експериментальних досліджень захистили кандидатські та докторські дисертації:

2005 р. **Л.М. Гомля** (тема «Рослинність долини річки Хорол та її флористичні і созологічні особливості», спеціальність 03.00.05 – ботаніка);

2008 р. **Т.В. Шкура** (тема «Рідкісні степові ефемероїди Лівобережного Придніпров'я (стан популяцій та наукові основи охорони). спеціальність 03.00.05 – ботаніка);

2009 р. **В.І. Іщенко** (тема «Підготовка майбутнього вчителя природничих дисциплін до самоосвітньої діяльності», спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти);

2011 р. **С.В. Гапон** (тема «Мохоподібні Лісостепу України (рослинність та флора), спеціальність 03.00.05 – ботаніка);

2012 р. **В.В. Оніпко** (тема «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін до професійної діяльності у профільній школі», спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти);

2012 р. **Л.Д. Орлова** (тема «Біоекологічний аналіз лучних фітоценозів Лівобережного Лісостепу України (стан, продуктивність та охорона)», спеціальність 03.00.16 – екологія);

2016 р. **М.М. Дяченко-Богун** (тема «Теоретичні і методичні засади реалізації здоров'язберезувальних технологій у професійній діяльності майбутніх учителів біології», спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти).

2018 р. **О.Р. Ханнанова** (тема «Флора, рослинність та созологічна цінність регіонального ландшафтного парку «Гадяцький», спеціальність 03.00.05 – ботаніка).

Патенти, свідоцтва про авторське право викладачів кафедри

ПРЕДСТАВНИК У СЛУЖБАХ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
(ПАТЕНТНИЙ ПОВІРЕНИЙ УКРАЇНИ)
Регстр. номер 293
ШКОЛЯР СЕРГІЙ ПЕТРОВИЧ
Спеціалізація: винаходи і корисні моделі, змінювані позначення товарів, знаки для товарів і послуг, промислові праця, топографії інтегральних мікросхем, електричні послуги у справах інтелектуальної власності
кв. №1450, м. Полтава-21, Україна, 36021; тел.: +38 099 78-48-412; Е-мэйл: sharyu@rambler.ru

Довідка

Літературний письмовий твір наукового характеру «Флора вищих судинних рослин Полтавського району: монографія» (Автор: Гомля Людмила Миколаївна, Давидов Денис Анатолійович) як об'єкт авторського права поданий у Державну службу інтелектуальної власності України для отримання свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

Патентний повірений України С.П. Школяр

ПРЕДСТАВНИК У СЛУЖБАХ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
(ПАТЕНТНИЙ ПОВІРЕНИЙ УКРАЇНИ)
Регстр. номер 293
ШКОЛЯР СЕРГІЙ ПЕТРОВИЧ
Спеціалізація: винаходи і корисні моделі, змінювані позначення товарів, знаки для товарів і послуг, промислові праця, топографії інтегральних мікросхем, електричні послуги у справах інтелектуальної власності
кв. №1450, м. Полтава-21, Україна, 36021; тел.: +38 099 78-48-412; Е-мэйл: sharyu@rambler.ru

Довідка

Літературний письмовий твір наукового характеру «Професійна підготовка вчителів природничих дисциплін до роботи у профільній школі» (Автор: Онішко Валентина Володимирівна) як об'єкт авторського права поданий у Державну службу інтелектуальної власності України для отримання свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

Патентний повірений України С.П. Школяр

ПРЕДСТАВНИК У СЛУЖБАХ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
(ПАТЕНТНИЙ ПОВІРЕНИЙ УКРАЇНИ)
Регстр. номер 293
ШКОЛЯР СЕРГІЙ ПЕТРОВИЧ
Спеціалізація: винаходи і корисні моделі, змінювані позначення товарів, знаки для товарів і послуг, промислові праця, топографії інтегральних мікросхем, електричні послуги у справах інтелектуальної власності
кв. №1450, м. Полтава-21, Україна, 36021; тел.: +38 099 78-48-412; Е-мэйл: sharyu@rambler.ru

Довідка

Літературний письмовий твір наукового характеру «Біоекологічний аналіз лучних фітоценозів Львівського Лісостепу України (стан, продуктивність та охорона)» (Автор: Орлова Лариса Дмитрівна) як об'єкт авторського права поданий у Державну службу інтелектуальної власності України для отримання свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

Патентний повірений України С.П. Школяр

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ
Україна, 01488, МСЦ, м. Київ-25,
вул. Урожайна, 57
Тел. (044) 494-06-06
Факс (044) 494-06-07
E-mail: rpi@ipr.gov.ua

STATE INTELLECTUAL PROPERTY SERVICE OF UKRAINE
Ukraine, 01488, MSCE, Kyiv-25,
OF UROZHAYNA
Tel. (044) 494-06-06
Fax (044) 494-06-07
E-mail: rpi@ipr.gov.ua

РІШЕННЯ

ПРО РЕЄСТРАЦІЮ АВТОРСЬКОГО ПРАВА НА ТВІР

Державна служба інтелектуальної власності розглянула заву
Онішко Валентина Володимирівна, вул. Залізна, 15, кв. 87, м. Полтава, 36021
(повне ім'я, поштовий та юридичний адреси)

заванка від 27.12.2013 № 54399

про реєстрацію авторського права на твір і прийняла рішення зареєструвати авторське право на твір Книга "Професійна підготовка вчителів природничих дисциплін до роботи у профільній школі" - Онішко Валентина Володимирівна
(повне ім'я, поштовий та юридичний адреси)

Внесення відомостей до Державного реєстру свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір та видача свідоцтва будуть здійснені за умови сплати збору на оформлення і видачу свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір відповідно до п.3 постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2011 року № 1758 "Про державну реєстрацію авторського права і договори, які стосуються права авторів на твір". Якщо платіжники були миттєво від даного одержувача зменшено рішення про реєстрацію авторського права на твір Державна служба не оформила документ про сплату збору за оформлення і видачу свідоцтва у повному та повному, відповідно зареєструвати збори сплатили повністю. Це дає повноваження на здійснення від сплати званого збору, завдяки якому здійснено реєстрацію авторського права та публікація відомостей про реєстрацію Державним службам не проводиться.

Голова Державної служби інтелектуальної власності України М.В.Ковіна

УКРАЇНА
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ
СВІДОЦТВО
про реєстрацію авторського права на твір

№ 53961

Книга "Флора вищих судинних рослин Полтавського району"
(повне ім'я, поштовий та юридичний адреси)

Автор(и) Гомля Людмила Миколаївна, Давидов Денис Анатолійович
(повне ім'я, поштовий та юридичний адреси)

Дата реєстрації 05 03 2014

Голова Державної служби інтелектуальної власності України М.В.Ковіна

УКРАЇНА
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ
СВІДОЦТВО
про реєстрацію авторського права на твір

№ 53926

Книга "Професійна підготовка вчителів природничих дисциплін до роботи у профільній школі"
(повне ім'я, поштовий та юридичний адреси)

Автор(и) Онішко Валентина Володимирівна
(повне ім'я, поштовий та юридичний адреси)

Дата реєстрації 04.03.2014

Голова Державної служби інтелектуальної власності України М.В.Ковіна

*Учасники Всеукраїнської науково-практичної конференції «**Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у загальноосвітній та вищій школі** (присвячена 80-річчю з дня заснування кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка)» (2017 р.)*

На кафедрі із 2015 р. видається науковий журнал **«Біологія та екологія»**, із 2017 р. його включено до Переліку наукових фахових видань України із біологічних наук, у 2018 р. створено профіль фахового видання на платформі OJS.

*Редколегія збірника наукових робіт
«Біологія та екологія»: С.В. Гапон,
О.В. Клепець, Л.Д. Орлова*

Важливим завданням наукової діяльності кафедри є налагодження міжнародного наукового співробітництва. Вагомим здобутком є договір про співпрацю з **«Inter NICHE»** (партнери Англія та Німеччина), у рамках якої викладачі кафедри мають можливість використовувати альтернативні засоби навчання (динамічні моделі).

У 2018 р. відбулося обговорення напрямів наукової співпраці з **Регіональним екологічним центром для Центральної та Східної Європи** в освітніх програмах для старшокласників та вчителів щодо здійснення екологічного просвітництва в Полтавському регіоні.

Під час наукового стажування викладачами проводиться комплексне вивчення ефективних практик, актуальних питань освіти та науки, відповідних нормативно-правових документів, трансляція вітчизняного та зарубіжного досвіду, підвищення кваліфікації, аналізується досвід започаткування серії науково-практичних семінарів та консультацій за участю викладачів та науковців європейських університетів.

Стажування М.М. Дяченко-Богун у європейських університетах (Словацчина (Кошице Братислава), Академічне співтовариство Михала Балудянського, Технічний університет м. Кошице)

Спільні заходи та проекти виконуються у співпраці з такими установами, Інститут ботаніки НАН України, Інститут екології Карпат НАН України, Київський педагогічний університет імені Драгоманова, Устимівська дослідна станція рослинництва Інституту рослинництва імені В.Я. Юр'єва НАН України, Хорольський ботанічний сад, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, Інститут зернового господарства УААН України, Рівненський державний гуманітарний університет, Полтавська обласна сільськогосподарська дослідна станція імені М.І. Вавилова, Уманський педагогічний університет, Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського та ін. Згідно угод передбачаються спільні дії за напрямками: проведення науково-дослідницьких експериментів, участь у наукових конференціях, семінарах, спільне видавництво наукових статей, монографій, обмін науковою інформацією, періодичними виданнями, консультації, проходження практик студентів, аспірантів тощо.

Учасники Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди п'ятиріччя з дня створення Хорольського ботанічного саду «Теоретичні та прикладні аспекти вивчення, збереження та збагачення фіторізноманіття у науково-дослідних установах та навчальних закладах України» (2018 р.)

У 2014 р. при кафедрі створена **наукова лабораторія бріології** під керівництвом д.б.н., **проф. С.В. Гапон**. Вона є піонерним науковим осередком із дослідження мохових угруповань, їх класифікації та питань бріосинтаксономії в Україні та центром вивчення мохоподібних природних, штучних та урбоекосистем Лівобережного Придніпров'я та Лісостепу України.

Напрямки діяльності лабораторії:

- 1. Бріофлористичний** (комплексне вивчення бріорізноманіття природних, штучних та урбоекосистем Лісостепу України), виявлення рідкісних та зникаючих видів, розробка заходів щодо їх охорони.
2. Комплексне вивчення **бріорізноманіття природно-заповідних об'єктів Лісостепу України**.
- 3. Дослідження мохових угруповань**, їх класифікація та створення Продромусу мохової рослинності України Поповнення бріологічного гербарію кафедри, картотеки місцезростань мохоподібних.
- 4. Створення бріосинтаксотеки України** (в межах Лісостепу України, Лівобережного Полісся).

Офіційною датою заснування **наукового гербарію кафедри** вважається 2005 р., накопичення гербарного матеріалу розпочалося ще у 1960-х роках і завдячує доценту кафедри ботаніки к.б.н. Р.В. Ганжі. На сьогодні він налічує 11 500 зразків. Акронім за Index Herbariorum: RWU. Куратор гербарію – доц. Гомля Л.М. Гербарний фонд RWU поділений на загальний гербарій (гербарій судинних рослин; бріологічний та мікологічний гербарій) та особисті колекції.

Науково-дослідна та інноваційна діяльність молодих учених

Експедиція лучними фітоценозами Полтавської області (Керівник – Гапон С.В.)

При кафедрі створено групу консультування **«Юний олімпієць»**, яка щорічно готує олімпійський резерв студентів природничого факультету до участі у Всеукраїнських олімпіадах із біології, екології та екологічної безпеки. Викладачі кафедри здійснюють керівництво студентськими науковими роботами, які мають відзнаки на Всеукраїнських і регіональних конкурсах наукових робіт.

РЕЗУЛЬТАТИ УЧАСТІ СТУДЕНТІВ У ІІ ЕТАПІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ

Нікітченко В.М.

Диплом ІІІ ступеня ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни "Біологія" за напрямком «Біологія рослин»

Снагощенко А.О.

Диплом ІІІ ступеня ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності 101 «Екологія» серед класичних ВНЗ

Білан Т.О.

Диплом ІІІ ступеня ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Екологічна безпека»

Самсоненко В.В.

Диплом ІІІ ступеня ІІ етапу Всеукраїнської олімпіади з біології

Семенко М.В.

Диплом І ступеня Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у 2019 році зі спеціальності «Біологія»

Запорожець В.К.

Диплом ІІІ ступеня Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук за спеціальністю "Екологія"

Кафедра є організатором
**Всеукраїнського конкурсу студентських
наукових робіт з біології**
2018-2020 рр.).

Важливим напрямом діяльності кафедри є **методична робота**, яка передбачає вивчення, узагальнення і поширення передового досвіду навчально-методичної роботи із підготовки майбутніх фахівців, використання прогресивних методів організації й інтенсифікації навчального процесу у закладах освіти; надання методичної допомоги вчителям природничих дисциплін щодо впровадження у навчальний процес інноваційних методів навчання.

Співпраця з роботодавцями (лабораторія генетики Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН, служба екстреної допомоги, Полтавське обласне управління водних ресурсів державного агентства водних ресурсів, Полтавський обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді.

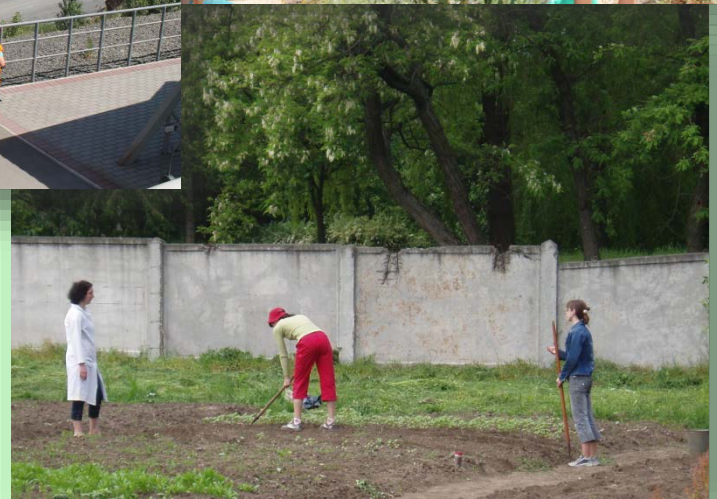

ВИСТУПИ У ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Підвищення якості практичної підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін, біологів та екологів здійснюється під час **навчальних та виробничих практик**. Із метою вивчення біорізномантності, взаємозв'язків живих організмів та впливу на них абіотичних та антропогенних факторів середовища здійснюються виїзні екскурсії на природно-заповідні території Полтавщини та України.

Викладачі кафедри здійснюють заходи щодо **професійного зорієнтування** учнівської молоді, які реалізуються під час проведення педагогічних практик у навчальних закладах м. Полтава та області, конкурсу наукових робіт МАН, роботи з обдарованими учнями, професіографічних екскурсій, занять для учнів очно-заочної біологічної школи Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, методичної допомоги вчителям, консультуванні щодо вибору профілю навчання, індивідуальних бесід із школярами та їх батьками, експрес-дайджестів для випускників ЗНЗ із підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з біології, майстер-класів із ботаніки та екології тощо.

Невід'ємним елементом професійної діяльності викладачів кафедри є здійснення **екологічного просвітництва** серед студентської та учнівської молоді. Студенти природничого факультету долучаються до проведення різноманітних заходів природоохоронного та еколого-просвітницького напрямів («Міжнародний день чистих берегів», «Всесвітній день охорони водно-болотних угідь», «Всесвітній день води (Всесвітній день охорони водних ресурсів)», «Всеукраїнський день довкілля», «Роковини Чорнобильської катастрофи. Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф», Всеукраїнська екологічна акція по охороні квітів-первоцвітів «Первоцвіт» та ін.).

Викладачами організовано чимало заходів, які спрямовані на **формування професійної культури** майбутнього педагога та природодослідника. Традиційно на факультеті кафедрою проводиться виставка композицій із природного матеріалу «Засяяла в осінніх барвах Полтавщина», круглий стіл «Етика живого, етичні аспекти відношення до тварин», турнір «Експрес-дайджест із біології».

Моральним заохоченням до здійснення професійної діяльності є **відзначення кращих викладачів** у звітах ректора, проректорів, деканів, вручення нагород різних відомств та установ.

